

Dečernik

Leto II. (IX.), štev. 135

Maribor, petek 15. junija 1928

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglaš po tarifu
Oglaš sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Važna konference Male antante

ZANIMIVI REFERATI VSEH TREH ZUNANJH MINISTROV MALE ANTANTE.

BUKAREŠT, 15. junija. V zunanjem ministrstvu so izvršene že vse priprave za konferenco zunanjih ministrov Male antante. Češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš s soprogo se pripelje v Bukarešt v torek popoldne. Na rumunski meji ga bodo sprejeli zastopniki rumunskega zunanjega ministrstva. Zvečer se bo vršil v zunanjem ministrstvu banket, ki ga priredi notranji minister Duca. Tudi jugoslovanski zunanji minister dr. Marinković se pričakuje za torek popoldne. Jugoslovanska novinarska delegacija prispe v Bukarešt že v torek zjutraj in sicer pod vodstvom šefa Presburoja zunanjega ministrstva, nadžupoviča, češkoslovaška novinarska delegacija pod vodstvom direktorja Hajeka pa obenem z dr. Benešem.

V sredo ob 11.30 dopoldne bo v zunanjem ministrstvu prva seja zunanjih ministrov Male antante. V petek popoldne bodo izročene zastopnikom vsake države običajne izjave.

Na prvi seji bodo zunanji ministri poročali o zunanji politiki svojih vlad ter o svojih posebnih akcijah. Češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš bo podal ekspozé o rezultatu svojih posetov v Londonu in Berlinu, dr. Marinković o svoji akciji v Parizu, Titulescu pa o uspehih svojega poseta v Rimu in Parizu ter o razgovorih, ki jih je imel za časa zasedanja Sve-

ta Društva narodov v Ženevi z vodilnimi evropskimi politikami. Nato se bo razpravljalo o političnem položaju Male antante in o mednarodnih odnosih posameznih držav s posebnim ozirom na srednje-evropska gospodarska vprašanja. Zunanji ministri se bodo posvetovali tudi o revizijski propagandi in o jugoslovansko-italijanskem problemu. Po zaključku teh razprav, ki zanimajo vse tri države, bodo zunanji ministri razpravljali o vprašanjih, ki interesirajo eno ali drugo državo Male antante.

V sredo zvečer bo dîner v kraljevi palači, katerega se bodo udeležili tudi člani kraljevske rodbine, v četrtek pa rout v zunanjem ministrstvu za 100 oseb, ki ga priredi rumunski zunanji minister Titulescu. Dr. Beneš se vrne domov v petek, dr. Marinković pa najbrž v soboto zjutraj.

Obenem s konferenco Male antante se bo vršila tudi konferenca novinarske Male antante, katere se bo udeležilo približno 40 delegatov in bo otvorjena v sredo ob 9.30 v slavnostni dvorani rumunskega novinarskega sindikata. Otvoritvene seje konference se bodo tudi udeležili vsi trije zunanji ministri. Konferenco bo otvoril češkoslovaški delegat ravnatelj Šihovski, ki bo nato predal predsedstvo zasedanja predsedniku rumunskega komiteja. Konferenca se bo zaključila v četrtek.

Revizija ustave na vidiku?

V VSEJ DRŽAVI SAMO ŠTIRI OBLASTI, SLOVENIJA ENA OBLAST?

Vprašanje revizije ustave visi že dolgo časa v zraku. Tekom zadnjih mesecev je zopet zavzelo konkretnije oblike, zlasti sedaj, ko sta se voditelja KDK gg. Pribečević in Radić oficijelno izrekla za revizijo ustave in jo proglasila celo kot parolo za bodočo volilno borbo. Vsled tega je jasno, da moramo računati s tem, da do revizije prej ali slej pride in da moramo že danes začeti tudi razpravljati o točkah, v katerih se naj izvrši revizija.

Ena izmed kardinalnih točk je na eni strani vprašanje števila oblastnih samoupravnih edinic in na drugi strani obsežnost delokroga samouprav. Glede bodočega števila oblasti v državi je vodja KDK g. Radić izjavil, da se bo predlagala razdelitev države na samo četrto oblast in sicer ene, ki bi obsegala Hrvatsko in Slavonijo z Bosno, Dalmacijo in Črno goro, druge, ki bi obsegala staro Srbijo, Vojvodino, tretje, ki bi obsegala vso Južno Srbijo in četrte, ki bi jo tvorila Slovenija.

Mi smo v našem listu že pred več tedni razpravljali o vprašanju razdelitve oblasti v državi in smo na podlagi številnih ugotovili, da je zlasti v Srbiji in Bosni cela vrsta oblasti, ki štejejo komaj po nekaj več nego 100 tisoč duš, torej komaj toliko, kolikor pri nas večji srez. Ugotovili smo takrat, da takšne oblastne samoupravne enice samoobsebi umevno nimajo predpogojev za gospodarsko eksistenco in napredek, ter da je potrebno, da se po tri in štiri takšne navidezne oblasti združijo v eno. Na tak način bi dobili v vsej državi okrog 20 res močnih in gospodarsko trdnih oblastnih samouprav. Naravno je, da bi se tudi drugod smela dovoliti združitev že danes velikih oblasti v eno še večjo, ako to zahtevajo interesi dotičnih oblasti, odnosno ako je prebivalstvo s tem sporazumno. To se pravi z drugimi besedami, da bi morala iz ustave odpasti določba, ki pravi, da nobena oblast ne sme šteti nad 800.000 duš, katera določba je bila postavljena v ustavo na izrecno zahtevo Davidovičevcev. Naravno pa bi se na drugi strani ne smelo z enostavno potezo peresa ali z enostavnim sklepom narodne skupščine črtati ali okrniti onih oblastnih samouprav, ki so do danes pokazale svojo življensko sposobnost, četudi po svojem obsegu

niso tako velike, kakor je n. pr. cela Hrvatska.

Za nas v mariborski oblasti, ki smo se svoj čas z vso dušo in iz globokega prepričanja, da delamo v korist naroda, zalagali za ustanovitev samostojne mariborske oblasti, ki šteje danes okrog 700.000 duš, nastane v trenutku, ko se resno začneja razpravljati o vprašanju revizije ustave, doba, ko se moramo resno vprašati: ali je naša oblastna samouprava pokazala, da je življenja zmožna, ali je torej našemu ljudstvu v gospodarsko in splošno korist? To vprašanje moramo tretirati brez ozira na dejstvo, da SLS danes kot absolutna gospodarica v oblastni samoupravi skuša isto zlorabljati v svoje partizanske svrhe, kakor smo se svojčas zalagali za ustanovitev mariborske oblasti, dasi smo dobro vedeli, da bo tako v oblastni skupščini kakor v oblastnem odboru vsaj nekaj let imela SLS glavno in odločilno besedo. Kakor nam je bil takrat interes ljudstva glavno, tako nam mora biti tudi danes, ko gre za eksistenco mariborske oblasti, prvo in glavno gospodarski, socialni in kulturni interes našega naroda.

Dvomimo, da bi bil danes še kdo v mariborski oblasti, ki bi pri strogo objektivnem presojanju položaja mogoče trditi, da ni bila samostojna mariborska oblast odnosno njena državna uprava in pa njena samouprava našemu ljudstvu v vsej oblasti koristna. Dvomimo celo, da bi se danes gg. dr. Leskovar in tovariši, ki so se že nekako užijeli v vloge bivšega nekronanega kralja kranjske dežele in njegove garde, brez pomislekov izrekli za to, da se naša mariborska oblastna samouprava enostavno izbriše in da se ves aparat prenese zopet v Ljubljano.

Vprašanje je vsekakor tako velike važnosti, da zasluži pozornost naše javnosti in pozornost zlasti naših političnih činiteljev. Upamo, da se bodo k besedi oglašili vsi oni, katerim je na srcu interes in dobrobit našega ljudstva. Javna diskusija o vprašanju eksistence mariborske oblasti ali pa enotne oblasti za vso Slovenijo bo prinesla marsikatero zanimivo pojasnilo. Interesiran je pa na stvari predvsem naš Maribor zato upamo, da se bodo oglašili zlasti poklicani zastopniki našega mesta.

Nobile na otoku Carol

»KRASIN«, NAJVEČJI LOMILEC LEDU NA SVETU, ODPLUL IZ PETROGRADA NOBILU NA POMOČ. — NOV O ZATOČIŠČE NOBILOVE POSADKE.

PETROGRAD, 15. junija. Včeraj je odplul iz luke lomilec ledu »Krasin« proti Spitzbergom Nobilu na pomoč. »Krasin« je največji lomilec ledu na svetu in ima 10.000 ton. Pričakovati je, da prodre v enem tednu do Leigh Smitha na Spitzbergih. Strokovnjaki so prepričani, da se bo tej ladji posrečilo rešiti drugo Nobilovo skupino, ker ima s seboj tudi Junkersov aparat s tremi motorji ter pilota Čukarskega, ki je eden najboljših poznavalcev polarnih krajev.

RIM, 15. junija. »Corriere della Sera« poroča iz Osla, da je poslal general Nobile poveljniku oporiščne ladje »Città di Milano« brzojavko, v kateri ga obvešča,

skrajno napornem potovanju po ledenikih je namreč dosegla otok Carol v Severnem ledenem morju. Otok Carol je odkril l. 1851 polarni raziskovalec Forella in štrli 95 metrov iznad morske gladine in presega tudi ledenike. Posadka je našla tako vsaj za enkrat boljše zatočišče in hoče tamkaj počakati, da pridejo rešilne ekspedicije.

Titulescu na Avali

BEOGRAD, 15. junija. Rumunski zunanji minister Titulescu je danes v spremstvu poslaniškega svetnika dr. Subotića posetil grob Neznanege vojak na Avali in položil nanj venec.

Vlada vedno bolj nervozna

VLADNA VEČINA NAPRAM OBSTRUKCIJI OPOZICIJE BREZ MOČI. — ZOPET BURNA SEJA NARODNE SKUPŠČINE.

BEOGRAD, 15. junija. Današnja seja narodne skupščine je bila zopet precej burna in viharina. Vse dopoldne je trajala debata o zapisniku, glede katerega so zahtevali opozicijski govorniki razne popravke. Vladna večina je napram obstrukciji brez moči in večinoma ne more niti ugotoviti zahtevanih popravkov. Opažati je, da se vlade in njene večine polasča čim dalje večja nervoznost.

Današnja seja bi se morala sicer pričeti že ob 9. dopoldne, dejanski pa je bila otvorenja šele ob 10.30. Že med čitanjem zapisnika samega je prišlo do silno ostrega prerekanja, ker je tajnik Stetevič čital tako tiho, da ga sploh ni bilo mogoče razumeti. Opozicija je zahtevala, da naj Stevčič odstopi kot tajnika, ako nima glasnega odstopa kot tajnika, ki zahteva v zapisnik, da je predsednik dr. Perić z včerajšnje dopoldanske seje pobegnil. Imelo bi se namreč pričeti čitanje imen poslancev. Ker pa je bilo v dvorani navzočih le 5—6 vladnih poslancev, je dr. Perić kar pred govorom posl. Radića prekinil sejo in pobegnil iz dvorane.

Pred glasovanjem o Pucljevem predlogu je prišlo do velikega nemira. Opozicija je namreč protestirala proti temu, da bi glasovali o tej stvari tudi poslanci večine, ki sploh niso bili navzoči in ne vedo, za kaj gre.

(Posl. Dragičević: »Glejte glasovalno masino, kako dobro funkcijonira!«)

Ko se je nemir nekoliko polegel, je posl. L. a z i c ostro grajal postopanje predsednika, ker prihaja sam prepozno na sejo. Sledilo je tako ostro prerekanje med obema taboroma, da sploh ni bilo nikogar mogoče razumeti. Posebno razburjen je bil minister za pošto, Kujundžić, ki ga je moral predsednik ponovno poklicati k redu.

Seja je ob 12. uri še trajala in skupščina sploh še ni prišla na dnevni red.

Vodja zemljoradnikov, Joca Jovanović, je poslal danes vsem šestim parlamentarnim skupinam pismo, v katerem jih prosi, naj se zanesljivo udeležijo današnjega sestanka ob 6. pop., na katerem se bo vršilo posvetovanje o tem, kako naj bi se našel izhod iz sedanje težke situacije v narodni skupščini. V političnih krogih pa se uspeh te akcije presoja zelo skeptično. Zlasti poslanci KDK naglašajo, da je z vladnimi strankami pod sedanjimi okoliščinami vsak sporazum nemogoč. Opozicija vztraja pri svoji zahtevi, da naj izvoli skupščina anketo, ki naj preišče beograjske krvave dogodke in ugotovi krivce. Joca Jovanović se sploh že dalj časa trudi, da bi dosegel pomirjenje med vlado in opozicijo in skuša posredovati zlasti med demokrati in KDK, a dosedaj brez vsakega uspeha.

Mariborska porota

Zagonezna smrt 73letne starke

Maribor, 15. junija.

V današnji porotni razpravi, šesti v tem zasedanju, gre že za drugi slučaj najhujšega zločina našega kazenskega zakona, za hudodelstvo umora. Zakonca Franc in Kristina Štrafela iz Vodol ter poleg njiju še Janez Štrafela so obtoženi, da so zadavili 73letno kočarico Marijo Majerič v Oblačku.

Kristini Štrafela, rojeni Lovrec, sta že l. 1908. izročila botra Majeričeva in krušni oče Franc Fras v Oblačku majhno posestvo, ki ga je uživala vsa leta varčna gospodinja Majeričeva. Zakonca Štrafela pa sta oskrbovala v Vodolu posestvo, last otrok Kristine iz prvega zakona z nekim Petkom. Tu pa se jima radi slabega gospodarjenja ni godilo ravno najbolje in sta že težko čakala na posestvo, ki je bilo, kot gori omenjeno, zapisano Kristini. Samo stara gospodinja Majeričeva je bila še na poti. Neredko sta se zakonca Štrafela izražala skrajno zaničljivo o marljivi starki, češ, stara bo kmalu umrla, staro je treba ubiti. A tudi Majeričeva je slutila, kaj jo čaka. Zato je tudi rekla ljudem, naj vedo, da so jo ubili Štrafelovi, če umre nagle smrti. Franc Štrafela se je tudi radi tega hotel čimprej preseliti na novo posestvo, ker je nameraval dosedanje stanovanje popustiti svojim staršem, ki jim je bilo odpovedano stanovanje in pri katerih se je zadrževal Janez Štrafela.

Dne 16. novembra 1927. je prišla okoli 11. ure obdolženka Kristina k Mariji Tikvič, sosedni Majeričke, ter ji rekla, da je našla Majeričevo v njeni sobi na tleh ležečo ter da ne ve, je li živa ali mrtva. Alarmirani vaščani in občinski predstojnik so našli starko mrtvo, a popolnoma lepo v redu oblečeno. Na rokah in vratu — je imela sveže kožne vdrtine in podplutbe. Zakonca Štrafela sta silila, da naj pokojno normalno pokopljejo, češ, da se je Majerička sama potolkla, toda občinski predstojnik je sumljivo smrt naznanil orožnikom. In res sta ugotovila sodna izvedenca zdravnika, da je bila pokojna zadavljena: razen prej imenovanih poškodb je imela Majeričeva zlomljen tudi hrustanec rožiček levega oklepnega hrustanca. Glede števila storilcev pa se izvedenca nista mogla izjaviti.

Da so bili navzoči pri rabeljskem poslu vsi trije obtoženi, sklepa javni obtožitelj

iz raznih okolištin. Pokojnica je bila n. pr. po smrti lepo preoblečena, v sobi je bilo lepo pospravljeno, kar je moglo storiti le več oseb. Obtoženi trije so večkrat prihajali skupno k Majeričevi in so si vse zaupali. Dalje nista kazala zakonca Štrafela nobene žalosti po smrti Majeričeve, temveč sta brez odlašanja porabila vsak nekaj imovine pokojnice. Tudi lonček kovanega denarja (284.50 Din), last pokojne, ki ga dolgo časa ni bilo najti nikjer, se je lepega dne nenadoma pojavil na stanovanju Štrafelovih. Po raznih okolištinah je verjetno, da so bili Štrafelovi v stanovanju Majeričeve že v noči 15. novembra in da se je Kristina oglasila naslednjega dne le nalašč zopet pri že mrtvi starki in nato pri sosedu, kjer je izražala svoje začudenje nad smrtjo svoje botre.

Obtoženega Franca obremenjuje tudi dejstvo, da ni hotel iti naznaniti zadeve orožnikom, čeprav ga je k temu napotil občinski predstojnik in da je stvar zamolčal tudi ogledniku mrtvecev in župniku. Bazen tega je še dokaj obremenilnega materijala proti obtoženi trojici iz časa preiskovalnega postopanja.

Po izjavi dveh prič, Jožefa in Marije Lovrenc, pa je skoro izključen vsak dvom, da bi bil Majeričevo umoril kdo drugi ko imenovani trije. Jožef Lovrec je dne 15. novembra okoli 18. ure videl iti vse tri proti koči pokojne in slišal, kako se je Franc Štrafela dušal: »Prokleta baba, pa jo bom!« Kristina pa je pripomnila: »Le tiho!« Marija Lovrec, lastna sestra Kristine, ki je stanovala pri obtoženih zakoncih v noči od 15. do 16. novembra sploh ni bilo doma in da sta se že nekaj noči pred umorom menila zakonca v postelji o raznih zaprekah, da »še nista mogla zadržati babe«. Tudi ni brez značilnosti za krivdo obtožencev, da sedaj zakonca drug drugega krivita umora Majeričeve.

Zasliševanje obtožencev je trajalo vse do enajsih. Najmlajši, Janez Štrafela trdi, da sploh ni za vso stvar nič vedel in da je docela nedolžen. Zakonca Franc in Kristina trdita vsak zase sicer, da nimata nobene krivde na smrti Majeričeve, zvrčata pa možnost izvršitve umora drug na drugega. Nato se je pričelo zasliševanje okrog 20 prič, izmed katerih je tekom dopoldneva izpovedala lastna sestra Kristine. Ob 12. je bila razprava prekinjena do treh popoldne.

izmerni ljubezni ji pošilja slovenskega Krista v osebi kneza Miškina, na videz idiota, v resnici pa odrešenika, da potolaži te hude duhove, ki spijo v ruski duši, da jih ublaži in usposobi za mir ljudem na zemlji. Ni v Rusiji vse gnilo, kakor trdijo njeni nasprotniki, ne, baš nasprotno veliko, veliko dobrega, veliko svetlega in lepega je v njej, dosti več kakor pri drugih, toliko, da lahko tudi drugim da in pomore k lepšemu in boljšemu življenju — tako pravi Dostojevskij.

Vprizoritev ni dramatizacija, pač pa je sestavljena le iz posameznih odlomkov romana. Tekst je ves Dostojevskijev in dodanega ni prav nič. Na tak način vprizoritev so prišli najprej moskovski hudožestveniki pod Nemirovičem — Dončekom. Oni se niso smatrali za vredne, da bi takemu geniju kot je Dostojevskij kaj dodajali, ker on ima že tako in tako zadosti dramatičnega dialoga. Le izbrali so najmočnejše scene in jih povezali — da bi bile bolj razumljive — z bralcem, ki bere pred vsako sliko nekaj teksta. Tako je tudi uredil »Idiota« B. Putiata in tako bo igran tudi pri nas. V Moskvi so dosegle take predstave ogromne uspehe in se štejejo za največje triumfe hudožestvenega teatra. Pri nas bodo dane z našimi skromnimi močmi, vendar upamo, da bodo tudi našo publiko navdušile. Pre.

Mariborski in dnevi drobiš

Velikopotezna akcija občine za zgradbo enostanovanjskih hišic

Kakor že znano, je mariborska mestna občina sklenila, da sežida na t. zv. Staudingerjevem pesestvu ob Betnavski cesti in Popovičevi ulici kolonijo 75 hišic. V podporo te akcije je dobila mestna občina od ministrstva za socialno politiko dvomilijonsko brezobrestno posojilo. Hišice v tej koloniji bodo pa mogli dobiti po predpisu ministrstva za socialno politiko le taki reflektanti, ki so člani Okrožnega urada za zavarovanje delavcev. Za hišice v tej koloniji se je priglasilo dosedaj že preko 150 reflektantov, od katerih pa je le približno polovica včlanjena pri Okrožnem uradu. Da se pa omogoči tudi onim, ki niso zavarovani pri Okrožnem uradu, da si na enak način sežidajo svoj lasten dom, je mariborski mestni svet sklenil, izdati poziv, da naj se prijavijo oni, ki reflektirajo na tako hišico, do 20. junija pri gradbenem uradu. Tako bo mogoče imeti že na prihodnji seji občinskega sveta, k se bo vršil dne 21. t. m., natančen pregled, koliko reflektantov na tak lasten dom se bo javilo in bo mogel potem občinski svet dovoliti potrebne kredite. Pričakovati je, da bo ta nova stanovanjska kolonija dogotovljena že do letošnje jeseni, s čemur bo znatno omiljena stanovanjska kriza v našem mestu.

Dr. Orosel — umrl

Danes ob štirih zjutraj je umrl, zadet od srčne kapi, znani mariborski odvetnik g. dr. Oskar Orosel, star 57 let. Pokojnik izhaja iz stare mariborske rodbine. Že njegov oče je bil mariborski odvetnik. Po svojem poklicu in družabni poziciji je igral veliko vlogo, v udeleževanju npr. v školskega življa, bil je pa mož stare dobre šole, ki ni mara razvnetih političnih metod. Velik je bil v gospodarski stroki. Kot dolgoletni član občinskega odbora se je koristno udeleževal kot gospodar in pravnik. Velike zasluge ima pri ustanovitvi plinarne in klavnice, izposloval je pa tudi ugodno pogodbo z elektrarno Falo. Bil je zadnji predsednik »Theater-Kasino Verein-a«. Udeleževal se je tudi pri raznih dobroteljskih društvih. Pokopan bo v nedeljo ob štirih popoldne. Naj v miru počiva.

Občinski svet mariborski

je sklican za 21. tm. k redni javni seji. Na dnevnem redu so med drugim sledeče stvari: Preskrba šolskih prostorov za meščansko šolo in trgovsko akademijo; zgradba nove oskrbnišnice; odstranitev kostanjev na vzhodni in severni strani županijske palače; prošnje raznih društev za subvencijo; zgradba novega hotela v Mariboru; naprava javnega otroškega igrišča v Ljudskem vrtu; kloniranje glavne prevozne proge od Aleksandrove ceste do Glavnega trga, poprava starih mestnih trotoarjev itd.

Krajevna organizacija SDS za II. okraj ima jutri 16. junija ob 20. uri v Mariborskem dvoru svojo redno odborovo sejo. Ker so na dnevnem redu jako važne zadeve, prosim, da se seje vsi udeležite.

Predsednik.

Nove zgradbe.

Mestni svet je sinoči na svoji seji izdal sledeča gradbena dovoljenja: Iv. Šoštaricu za enonadstropno vilo v Koserjevi ul., na Betnavski cesti Aleksiju in Mlakarju za pritlično hišo, Gnilšku za enako hišo v Jelačičevi ulici, za preureditev tovarne štampiljk Soklič na Aleksandrovi, Cilenšku za branjarjo pri delavski koloniji, Pircu za provizorično čevljarsko delavnico, Levardu za pritlično hišo v Plinirniški ulici, kavarnarju Streharju pa za ureditev kavarne na vogalu Slovenske ul., če je v skladu z regulacijskim načrtom.

Poslovilni večer gđ. Lubejeve in g. Bratuža.

Nocoj se poslavljata od mariborske publike dva ljubljena našega gledališča gđ. Marica Lubejeva in g. Ciril Bratuž. Oba nastopita zadnjič na mariborskem odru v letošnjem operetnem šlagerju »Jesenski manevar«. Za predstavo vlada veliko zanimanje in brez dvoma bo naša gledališka publika napolnila nocoj gledališče, da se oddolži našima priljubljenima umetnikoma, ki sta toliko let delovala na našem odru. Hkrati je to zadnja opereta, katero dirigira priljubljeni kapelnik g. L. Herzog, ki odhaja iz Maribora.

Ormož.

V sredo se je težko ponesrečila Boda Serajnikova, ko se je peljala z motorjem iz Haloz domov. Ker je bila vneta telovadka ter jo bo ormoški Sokol v prihodnjih tednih gotovo težko pogrešal, ji želimo, da bi čimprej okrevala.

Prodaja starih mestnih škropilnikov.

Štirje stari leseni cestni škropilniki mariborske mestne občine, bodo kmalu dobili nove lastnike. V našem mestu so se morali umakniti modernejšim in pojdejo sedaj na deželo. En škropilnik je, kakor čujemo, kupila že uprava kopališča v Dobrni.

Za naše najmlajše!

V nedeljo 17. tm. ob 15. bo v Narodnem gledališču mladinska predstava »Pepeleka« ali »Stekleni čevljiček«, ki jo bo predvajajo okoli 60 otrok. Čisti dobriček te otroške pravljice predstave je namenjen zbirki za nabavo novega rešilnega avtomobila naših požrtvovalnih gasilcev. Predprodaja vstopnic pri dnevni blagajni gledališča in v trgovini Höfer. Podrobnosti na lepakih.

Tragika brezposelne zdravnice.

Gospa dr. Edita Žagar, ki je v Dugoselu zastupila svoje otroke, mater in sestre, je včeraj zjutraj umrla v zagrebški bolnici. Njena mati je izdihnila že v sredo zvečer. Nesrečna zdravnica je med vojno službovala po bolnicah v Dalmaciji, kjer je ostala po preobratu in spoznala železniškega uradnika Žagarja, s katerim se je poročila ter pred 8. leti prišla v Dugoselo. Ko so moža premestili v Beli Manastir, je šla z njim, ko je bil upokojen, se je pa obitelji vrnila v Dugoselo, kjer si je zdravnica že prej pridobila prijatelje in prakso. Ko je mož čakal na penzijo, je žena vse vzdrževala. Po odhodu moža je bilo pa kmalu tudi prakse konec. Namestili so oblastne zdravnike, njej so pa prošnjo za tako mesto v Nartu odbili. Tedaj je začela zdravnica pisati svoj dnevnik. V njem pravi: »Naša usoda je zapечатena. Počasi nočemo umirati na lakote, rajši takoj v smrt. Dan moje smrti bo nekoč uradno zabeležen: umrla tega in tega dne, moj pravi smrtni dan je bil pa v ponedeljek 14. maja 1928« (ko so odbili prošnjo za službo.) Nesrečna doktorica je največ in najbolj prijateljsko občevala z obitelji g. Milana Dobrovoljača iz »Kopriv« in raznih hrvatskih listov — dobro znanega humorista in satirika Zmijavca. Gospej Dobrovoljčevi je zdravniška čina mati pred smrtjo pisala ganljivo pismo. Stara gospa je dan pred smrtjo nekaterim dobrim prijateljem pustila nekaj svojih stvari kot da jih je pozabila, v pisemih je pa navedla, da jih zapušča v spomin.

Deložacija — na pokopališču.

Tudi na pokopališču deložirajo. Kakor to zveni groteskno, je vendar resnično. Kljub splošnemu mnenju, da je na pokopališču stanovanjsko vprašanje definitivno rešeno, so pred nedavnim deložirali neko pokojno imejteljico grobnice ter ji nakazali stanovanje na drugem koncu — v hladni zemlji. Te »deložacije« so krivi dediči, kateri niso hoteli že poprej od pokojnice naročene grobnice — plačati ...

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Petek, 15. junija ob 20. uri »Jesenski manevar«. Poslovilni večer gđ. Lubejeve in g. Bratuža. Izven.

Sobota, 16. junija. Zaprto.

Nedelja, 17. junija. Zaprto.

Poslednja letošnja premijera v našem gledališču — »Idiot«

Naša agilna drama zaključila letošnjo sezono z velepomembnim delom ruskega genija Dostojevskega — »Idiotom«. Ni ga menda bralca med nami, ki ne bi poznal imena tega slovenskega pisatelja — velikana, kakoršnih svet malo ima. Kdo ni bral »Zločin in kazen«? Komu ni zadrževal sape Razkolnikov in njegova usoda? Kdo ni trepetal s »Ponižanimi in razžaljenimi«? Kdo ni slišal za »Brate Karamazove«? Vsa duša Rusije, velika in široka kakor nepregledne njene stepe je v Dostojevskem. Ni ga, ki bi bil tako globoko pogledal in zagrabil v človeške duše kakor Dostojevskij. In ga tudi ni, ki bi bil tako jasno videl vse temne sence in megle, ki ležijo na dnu te ruske duše in za katere se je bal, da se ne razpodi in zagrnejo matuško Rusijo. In v veliki, ne-

16. in 17.

MARIBORSKA SOKOLSKA ŽUPA

VI. 1928

ŽUPNI ZLET V MARIBORU

16. junija: Ob 20. akademija v veliki dvorani Nar. doma 17. junija: Ob 15. javna telovadba na prostoru ISSK Maribor

Po telovadbi velika LJUDSKA VESELICA na letnem telovadišču

VSTOPNINA: Za akademijo sedeži 8 Din, stojišča 4 Din; za javno telovadbo sedeži na tribuni 20 in 15 Din, ostali sedeži 10 Din, stojišča 5 Din — Predprodaja vstopnic v trgovinah Bureš, Ilich, Majer in Pinter & Lenard

V boju s kačami

VELIKA IN NEVARNA KAČA MAMPA, — VELIKA ZALOGA STRUPA.

V zadnji številki glasila »Afrika-Nachrichten« opisuje znani raziskovalec Afrike E. Bieler zelo zanimivo nevarne kače:

V splošnem so kače bojazljive ter napačajo le tedaj, če se jih vznemiri ali razdraži. Najnevarnejše so, če se jih vznemiri tedaj, ko spijo na solncu. Nekega dne sem šel ves oмотen od silne vročine od farne po travniku proti nekemu vrelcu. Naenkrat se mi zažene naravnost proti prsim velika in nevarna kača mampa. Svoj cili je zgrešila, ker sem naglo odskočil. Umaknila se je za najbližji grm, jaz, ki sem bil brez orožja in celo brez palice, sem pa klical na pomoč črnce, ki so stali v bližini farne. Eden je bil takoj ob moji strani v veliko gorjačo in sekiro. Kača je z visoko dvignjeno glavo, sikajoč z jezikom opazovala vsako najino kretnjo. S sekiro sem otvoril boj. Skrajno razburjena kača se je v kratkih sekundah zaganjala proti meni, četudi sem jo že parkrat zadal s sekiro. Domačini so me pozivali, naj se rajši umaknem. Naročil sem jim, naj obklojijo kačo s sekirami in palicami, s tem sem pa tekkel v farmo po puško. Komaj sem stopil iz farne s puško v roki, mi je že priteknel nasproti eden od zamorcev, tik za njim pa kača. Tri metre dolga črna bestija se je urno kotala kakor obroč. Srečno sem jo pogodil s strelom ter rešil človeku življenje.

Nekega večera sem stopil v neko hišo in mi je gospodinja v velikem začudenju pripovedovala, da je njena najboljša kokoš nenadoma zapustila svoje gnezdo, ki je bilo urejeno v nekem zaboji. Ta zaboj je bil napol pokrit in ko sem odmaknil desko, sem zapazil na jajcih veliko kačo. Hitro sem zaboj zopet pokrtil ter pripra-

vil puško. Skozi špranjo sem pomeril na kačo ter sprožil. Ob strelu je pa zračni pritisk ugasnil luč in v temi smo preživeli nekaj silno mučnih trenutkov v negotovosti, kaj je z nevarno kačo. Ko so prinesli drugo luč, smo pa videli, da je kača mrtva.

V Afriki je silno nevarno brez zanesljive luči stopiti v sobo ali kak drug prostor. V mraku se neopazeno vrinejo v človeška bivališča najnevarnejše kače in gorje človeku, če se nanje vleže ali pa stopi. Žena nekega farmarja se je v temi vlegla v posteljo, v katero se je zavlekla nevarna mampa. Kača je ženo seveda piličila. Ženi so s protistrupom sicer rešili življenje, težke posledice je pa čutila še dolge mesece.

Ne morem se strinjati s splošnim mnenjem, da kača s prvim svojim pikom ali ugrizom izlije v rano ves svoj strup, ter da je potem nekaj časa neopasna. Ko smo nekega večera prijezdili z lova, bi bil moj konj skoraj stopil na orjaško mampo. Pravočasno je pa še spoznal nevarnost ter odskočil daleč na stran. Kačo sem srečno usmrtil s prvim strelom. Ob istem času so začeli na vso moč lajati naši psi okrog najbližjega grma. Pogledali smo in videli v grmu drugo mampo, ki je bliskovito sikala na vse strani proti psom. Psi so se zakadili v njo ter jo raztrgali na kosce. Ker so psi med bojem večkrat zajčali, smo takoj slutili, da so ugrizeni. Naglo smo se odpravili domov ter dali psom mleka v veliki količini. Bilo je pa prepozno. Psi so bili zastrupljeni in so injekcije s protistrupom pomagale le enemu na noge, vsi drugi so pa v hudih bolečinah poginili.

potrjena Farigoulova teorija, da so v koži mala očesca, ki bi se dala privaditi in razviti do gotovega razločevanja predmetov. Za dosego tega »paroptičnega čuta« je iznašel baje francoski psiholog posebno metodo, združeno s hipnozo. S slepo žensko se je bavil po svoji metodi od leta 1925 in so se v kratkem času pojavili znaki paroptičnega čuta. Polagoma, pravi Maublanc, je razločevala posamezne dele mojega obraza, ločila je kroge od četverkotnikov in raznovrstne barve so naino različno delovale. Sedaj že zlojuje posamezne napisane besede, loči noč od dneva ter presoja tudi velikost raznih predmetov. Pacientinja sama pa trdi, da ima največ vida v koži svojega obraza.

Polkovnikova gospa in ponarejeni čeki

L. 1926 se je pojavila v Nici družba, ki je ponarejala čeke. Obstoja je iz 2 Italijanov in 1 Italijanke ter je izvršila številne goljufije, nakar je pobegnila na Madžarsko. V Nici se je družba seznanila z ugledno damo, ki je imela krasne zveze in veliko poznanstva. Bila je to žena madžarskega polkovnika Badolaya. Z njeno pomočjo je izvršila družba velike goljufije. Ko so ponarejevalci končno pobegnili na Madžarsko, jih je ona skrivala v svojem stanovanju. Stvar pa je prišla kljub temu na dan in dama se je morala te dni zagovarjati pred sodiščem. Izjavila je, da ni vedela, da ima opravka s ponarejevalci, temveč je smatrala družbo za italijanske emigrante. Sodišče jo je obsojilo na 2 meseca zapora. Njen mož, aktivni polkovnik, se je takoj, čim je zvedel za aretacijo svoje žene, dal ločiti, končno pa je izvršil še samomor, ker ni mogel spraviti v sklad s svojo častjo, da je bila njegova žena zapletena v umazano afero.

Ali je Carmen res žvela

Z vprašanjem, ali je v resnici živela junakinja Merimee-jeve novele in znane Bizetove opere Carmen, se bavi sedaj list »Echo de Paris«. O tem vprašanju se je že večkrat razpravljalo. V splošnem se domneva, da je pisatelj Merimee na svojem prvem potovanju po Španiji leta 1830 v Granadi spoznal neko dražestno ciganko ter jo vzel za vzor junakinje svoje novele. V prejšnjem navedenem listu se pa sedaj dokazuje, da je pisatelju dala snov za novelo grofica Montijo, mati cesarjeve Evgenije in da Carmen ni nikdar živela.

Sokolstvo

Telovadna akademija

ki jo priredi Mariborska Sokolska župa na predvečer svojega župnega zleta v Nar. domu (začetek ob 20. uri), bo imela ta-le spored: 1. Ženska deca, Maribor: vaje z vetrnicami; 2. moški naraščaj, Ptuj: »Napreji« (proste); 3. člani, Ptuj: skopljanjske proste; 4. ženski naraščaj, Studenci: rajanje z žogami; 5. ženski naraščaj, Slov. Bistrica: »Polkin ples u dvoje«; 6. člani, Ljutomer: »Krog modrih«; 7. ženski naraščaj, Mur. Sobota: vaje na švedski klopi; 8. člani, Maribor: vaje na drogu; 9. ženski naraščaj, Maribor: »Povest« (ritmična študija); 10. člani, Maribor: »Carmen« (proste). — Pestrost akademije daje poročstvo, da bo prišlo tudi najbolj razvajeno oko na svoj račun; zato naj ne ostane doma nikdo, kdor ljubi harmonijo gibov in teles!

Sokolska župa v Mariboru

priredi po daljši dobi v Mariboru svoj župni zlet. Prireditve, s katero so zvezane župne tekme, bo v soboto in nedeljo t. j. 16. in 17. tm. Prične se zlet s tekmi za bližnja društva v soboto ob 15. uri na letnem telovadišču mariborskega Sokola. Tekme za druga društva se nadaljujejo v nedeljo ob 6. jutraj. Za ta del prireditve, v katerem se naj pokaže vzgojno delo v društvih in sposobnosti poedincev, je prijavljenih 44 vrst članstva in naraščaja. V bratski tekmi bodo te vrste nastopale za imena in čast svojih društev. — Na predvečer glavnega zletnega dne t. j. v soboto bo ob 20. uri v Narodnem domu telovadna akademija, na katere program bodo zastopana vsa večja župna društva. V nedeljo popoldne je na dvorišču šole na Ruški cesti zbirališče za slavnostno povorok, hi krene točno ob 14. uri čez glavni most, Tattenbachovo, Sodno, Aleksandrovo in Slovensko ulico na igrišče ISSK. Maribor, kjer je zbor vsega Sokolstva in pozdrav. Po izvršenem pozdravu bo ob 15. uri velika javna telovadba, k kateri se je prijavilo okoli 1000 telovadečih. Po nastopu bo na letnem telovadišču Mariborskega Sokola veselica.

Sokolsko društvo v Mariboru

poziva vse svoje članstvo in naraščaj, da se polnoštevilno in obvezno udeležijo župnega zleta dne 16. in 17. tm. Tekmovalci se naj zberejo v soboto ob 12.30 oziroma v nedeljo ob 5.30 na telovadišču — to pa po določitvi svojih vaditeljev. Skušnje v prostih vajah za vse ostalo članstvo, naraščaj in deco se vrši v nedeljo ob pol 8. uri na športnem prostoru v Ljudskem vrtu. Garderobe za tekme kakor tudi za vaje in nastop sam, ki se prične v nedeljo ob treh popoldne, so v šoli poleg letnega telovadišča. Za vse telovadce, kakor tudi vse ostalo članstvo je obvezen sprevod, za katerega je zbirališče v nedeljo ob pol 14. uri na dvorišču šole na Ruški cesti. Kdor nima kroja, naj pride v civilu z znakom.

Zbirališče vsega članstva naraščaja in deco v kroju in civilu za sprevod je ob 13.30. uri na dvorišču šole na Ruški cesti.

Meščanstvo naprošamo, da o priliki sokolskih slavnosti v soboto 16. in nedeljo 17. junija razobesi zastave in okraši okna svojih stanovanj.

Starešinstvo Sokolske župe Maribor.

Vstopnina za akademijo je: sedeži 8 Din, stojišča 4 Din; za javno telovadbo sedeži po 20, 15 in 10, stojišča po 5 Din.

Milijonar, ki ne sme v Anglijo

Ameriški milijonar Harry Thaw, ki je ubil svojega prijatelja arhitekta Stanlorda Whitea, kateri je imel ljubavno razmerje z njegovo ženo, je bil po senzacionalnem procesu in velikem škandalu od dan v umobolnico, iz katere so ga pred kratkim izpustili. V blaznico je prišel samo s pomočjo denarja, da se je tako izognil kazni. Sedaj je hotel oditi v Anglijo in se tamkaj stalno naseliti. Toda angleške oblasti so mu zabranile, da bi se izkrcal, kajti v Angliji se ne sme naseliti nikdo, kdor je bil že v kaki drugi državi obsojen radi kakšnega zločina.

Sport

Praška Slavija v Mariboru

Našemu sportnemu občinstvu smo že javili, da pride v kratkem na turnejo v našo državo hazenska družina enega najstarejših in najboljših čeških klubov — praške Slavije. Razumljivo je, da se je ISSK. Maribor upoštevač velik napredek svoje hazenske družine potrdil izrabi to priliko in povabil dolgoletnega prvaka Češke na prijateljsko tekmo v Mariboru. Kakor doznavamo, je tekma — mogoče celo dve — že sklenjena, in sicer za drugo nedeljo 24. tm. Prepričani smo, da bo ta tekma tako po igri sami kakor tudi po obisku višek hazenske sezone. — Iz Zagreba javljajo, da pripravljajo Slaviji ne le sportna društva, ampak tudi oblastva z mestno občino na čelu nad vse slavnosten sprejem. Tudi naše mesto, prvi kraj, kjer izstopijo in nastopijo Pražanke, se mora topot izkazati s svojo gostoljubnostjo do zaslužnih predstavnikov slovanskega ženskega sporta! Hazena Slavije prispe v Maribor v soboto 23. tm. in nadaljuje pot proti jugu v ponedeljek 25. tm.

HAZENA.

Podzveza je na predvečerajšnji seji verificirala naslednje igralko za ISSK. Maribor: Hilda Čerič, Elda Peklar, Matilda Pracht, Hilda Švajger, Anica Gala in Boža Škapin. Vse imajo pravico nastopati od dne 21. tm. — Na podlagi obtožbe SK. Ptuj in podzvezinega odbornika g. Zamude je uvedeno kazensko postopanje proti članoma SK. Mure gđč. Cimpermanovi in g. Verselu radi žaljenja podzveze in njenega funkcionarja g. Zamude. Cimpermanova je do zaključka postopanja suspendirana. Jutrišnja prvenstvena tekma SK. Muja—SK. Ptuj se odigra torej brez internacionalke v голу Sobočank.

Kolesarski klub Perun

poziva članstvo, da se v čim večjem številu aktivno udeleži dirke v nedeljo 17. tm. na progi Maribor—Dravograd—Maribor. Start in cilj na Vodnikovem trgu. Po dirki bo povorka v restavracijo »Kosovo«, zvečer pa klubova zabava. Med prijavljenimi dirkači (7 senijorjev in 10 junijorjev) je tudi kolesar Kramaršič, ki si je pri vežbanju pred dvema mesecema zlomil roko.

Lahka atletika.

Jutri in pojutrišnjem se bodo vršile v Ljubljani tekme za državno lahkootletsko prvenstvo akademikov. Prijavljenih je okoli 20 udeležencev z zagrebških visokih šol, Ljubljana postavi znane sportnike Stepišnika, dr. Perparja, Močana, Banka, Soukala in druge, med tem ko v Beogradu kakor v Srbiji sploh lahka atletika žal še ni dovolj razširjena.

»Jedinstvo« v Solunu.

O prvih tekmah beogradske enajstoričice na Grškem smo že poročali. Poslednja tekma v Solunu je končala po precejšnjih škandalih na igrišču z zmago Iraklisa 6:1, potem, ko so Beograščani v prvem polčasu vodili 1:0! — »Jedinstvo« je odpotovalo v Atene, kjer odigra tri tekme.

Slab nogomet Severne Amerike.

V Južni Ameriki imamo kot znano najboljše svetovne nogometaše v Urugvajcih in Argentincih. Njihovi severni soimenjaki so pa še precej daleč za povprečnim znanjem v tej sportni disciplini. Saj so Poljaki, ki ne spadajo baš med zvezdnike v nogometu, igrali z reprezentanco USA v Varšavi 3:3, medmestna tekma Lodz—New-York pa je končala z zmago 6:0 za Poljake!

Sportna šala.

Jecļavec pride v lekarno, začne se ta dialog:

Lekarnar: Kaj smem postreči ...

Jecļavec: Hip ... Hip ... Hip ...

Lekarnar (navdušen sportist) vzklikne: Hura! Hip, hip-hura!

Šele pozneje sta se zmenila za nekaj gramov — hibernangana.

Auto brez šoferja

Vsaki dan moderne dobe prinaša nove senzacije, kakor: raketne avtomobile in aeroplane, prenos fotografij v daljavo itd., tako da človek ne more priti niti do tega, da bi se dovolj načudil enemu izum. Vendar pa je te dni v Koelnu izzval majhen avto ogromno senzacijo. Ta avto, dirigiran s policijske radio-postaje, se je pričel namreč dopoldne sprehajati po mestu brez šoferja. Bil je to pogled, ki je deloval tudi na najbolj neverne duhove. Šofirala je nevidna moč s pomočjo električnih valov in sicer brezhibno. Okoli avtomobila se je zbrala velika družba biciklistov, ki so ga spremljali po mestu. Avto je vozil mirno in sigurno, se pravočasno ustavil, kadar je zadel na ovire, se umikal tramvajem in potnikom. Kratkoterminalno, pokoril se je vsem odredbam prometne policije. Meščani so bili silno presenečeni. Kjerkoli se je avto ustavil, se je zbrala množica ljudstva, da občuduje to najnovejšo čudo moderne tehnike. Največji vtis pa je napravil dogodek vsakakor na šoferje, ki naravno za svojega najnovejšega in nevarnega tovariša niso čisto nič navdušeni. Nič čudnega, saj pomeni to ogrožanje njihovega obstoja.

Rešena čast petka

Med narodi je splošno razširjena vera, da je petek nesrečen dan. Toda statistika ima nasprotno o tem popolnoma drugačno mišljenje. Policijsko poveljstvo v Berlinu je ugotovilo, da je znašalo število nezgod v cestnem prometu v Berlinu meseca aprila 2.231. Da te nezgode naraščajo, je popolnoma razumljivo, ako pomislimo, da pride v Berlinu skoro vsak dan okoli 200 novih avtomobilov v promet. Največje število nesreč pade na srede, namreč 386. To število je 24krat večje kakor od sobote. Vsi ostali dnevi se gibljejo okoli 320, samo petek je daleč pod to mejo, namreč z 252 nezgodami, kar je vsekakor rekordno majhno število. Zdi se torej, da s starimi vražami vendarle ni vse v redu. Petek ni več črn in dan nesreč, temveč dan sreč. Morda pa odpade na petke samo zato tako malo nesreč, ker ta dan počiva veliki promet.

Slepec, ki vidi s kožo

Francoski psiholog R. Maublanc pripoveduje, da je neko ženo, ki je oslepela kmalu po rojstvu, pripravl tako daleč, da vidi sedaj s kožo. S tem naj bi bila

Viktor Méric:

Pomlaženi

II. del.

V žlezah.

Govori, govori s svojim prijetnim, izrazitim glasom, močno povdarjajoč nekatere besede. Zastonj čakam na napade zarjavelega, škripajočega kašlja. Čudež vseh čudežev. Ta mož, ta stari mož se izraža brez vsakega truda, z največjo lahkoto tečejo besede in podobe od njegovih ust; magnetičen tok izhaja iz njega, ovija nas ter se polasča našega duha do popolne zmage in oblasti nad nami.

»Hvala vam, prijatelji moji« — pravi Ugolin — »Sledili ste mojemu klicu, kakor sem pričakoval. Nihče ni izostal. Tako je napočila ura; zadnja bitka lahko začne. Predno pa načnemo glavno vprašanje, ki nas je privedlo na to mesto, mi dovolite dolgočasno, a neizogibno ceremonijo poziva in identificiranja.«

Na njegovo znamenje se dvigne težki Potrel z velikim trebuhom in zadovoljno blestečim obrazom. Tudi ta se mi zdi izredno mlad. Z mirno roko porine predse velik register ter začne klicati imena.

»Schmidt, Leipzig?«

»Tukaj.«

»Koliko?«

»Dvanajst.«

»Van Deer, Antwerpen?«

»Tukaj.«

»Koliko?«

»Šest.«

»Nevy, Grenoble?«

»Tukaj.«

»Koliko?«

»Tri.«

»Karujev, Moskva?«

»Tukaj. Dva.«

»Bradler, Berlin?«

»Tukaj. Deset.«

In tako naprej. Starci, došli iz vseh kotov sveta, se dvigajo eden za drugim, vsi odgovarjajo »Tukaj« ter označujejo s številko člane, katere zastopajo. Tu so Amerikanci, Rusi, Norvežani, Romuni, Perzijci... dosti Angležev, Nemcev, Francozov. V naglici si zapomnim tudi kitajsko ime Tu-Tsin-Fu. Štejem profesorjeve pozive in ko je gotov, imam skupno število stodvajset. Tu v tej kleti stoji sedaj nalik operetnim zarotnikom stodvajset učenjakov, profesorjev, doktorjev, kemikov, fizikov, ki zastopajo natančno devetstoštirindvajset upornih po celem svetu raztrešenih starcev. S to falango bo šel Ugolin v boj proti nevedni in zaslužnjeni množici.

Ugolin je zopet vstal!

»Prijatelji moji, bratje v nesmrtnosti, vedite, da se je velika operacija posrečila. Dolgo sem proučeval poročila in ugovore, pomisleke in nasvete, ki ste mi jih prijazno sporočali in dajali, odkar obstoja naša zveza. V veliko veselje mi je — to povdarjam z vso gotovostjo, — da nobeden od ugovorov rezultatov mojih poskusov ne pobija in tudi ne more pobijati. Da, v popolni zavesti lahko trdim, da smo danes v posesti skrivnosti dolgega življenja, skrivnosti, katero so iskali modrijani starih dob in katero so temni alkimisti slutili. Do te skrivnosti pa nismo prišli potom vražarstva in čarovniških formul. Tu deluje edinole moderna znanost. Znanost nam daje sredstva, da na preprost in lahek način dosežemo človeško pomlaževanje in večnost.«

S svojim pogledom je objel navzoče, ki so mu sledili s tiho in živo pozornostjo.

»Vse vaše pomisleke sem poznal in slutil. Tekom dolgih let sem jih imel tudi sam, sedaj so pa premagani, razpršeni. Telesc, kanalov in nešteti mreže živčnega sistema, ki se pri testikularni transplantaciji prerežejo in v obstoju celo ogrožajo, se komaj dotaknem in s svojim serumom jih zopet takoj uredim in popravim. Ponavljam, da je sedaj vse srečno rešeno. Da se je do tega rezultata prišlo, je moral dati žleze človek in ne več antropoid. Od tega trenutka je bil uspeh človeške cepitve zagotovljen.«

Kratek odmor. Ugolin razmišlja. Mir postaja svečaven.

»Ali je to vse, ali zadostuje obnavljanje življenja s cepitvijo? Dejal sem že, da imam serum, čegar lastnosti in sestavine boste nekega dne popolnoma spoznali. Mislim tudi na krvno transfuzijo in na dela Landoisa, ki so žal zapadla pozabljenju. Tudi na Crileja, Hedona, Hustina in mnoge druge sem mislil. Javorski me je pred vsemi privedel na dobro sled. Gotovo je, da mešanje celic zvišuje vitalnost človeškega ali socialnega organizma. Iz tega izhaja zakon vsake oploditve. Celica, ki postane žrtev individualizacije, gre smrti naproti. Če se veže z drugimi, pa živi. To je presenetljiva resnica. Javorski jo je spoznal, pred njim pa že Garrel. Kri mladega organizma, ki je v svoji polni delavnosti, da nekaj svojih življenjskih moči zastarelemu organizmu, da degenerirana kri zadobi moč ter vpliva na celice. Najprej je treba določiti kri po kakovosti in količini. Tudi to vprašanje sem rešil. Mala krvna količina zadostuje. Lastnosti oddajalca je treba dobro preiskati ter ugotoviti sorodstvo tem peramentov. Na splošno in kratko rečeno uporabljam vse to, kar bi se dalo nazvati

združitev krvi, ki oživi s cepljenjem žlez. To, prijatelji moji, bo vse obravnavano in razloženo v razpravi, ki sem jo nalašč za vas pripravil. Sedaj pa izvedemo operacijo.«

Skraini čas je že. V svojem kotu premagujem z največjo težavo neprestano vsiljevo zehanje. Imam namreč najboljšo voljo, samo suhoparnost znanstvenega razlaganja me odbija in tišči v neprodno dolgočasje.

Ugolin stopi k marmornati mizi, valovi radovednosti ga obdajajo. V tem trenutku občutim, da me nekdo sune s komolcem. Ciron se nagne proti meni s svojim suhim, dolgim telesom ter mi z nasmehom pove:

»Pošilja me k vam. Prosi me, naj vam povem, da si lahko to, kar sedaj pride, prihranite.«

Malo se obotavljam.

»Zaboga, ali je to tako hudo?«

Ciron zmaže z glavo.

»Ph... Vajen je treba biti kaj takega...«

»Pa dobro! Potem bi rad videl.«

»Kakor želite.«

Sedaj so vsi ti starci pokonci. Marmornato mizo obdajajo stoje na klopih in

stolih. Mirno, kakor pri navadnem predavanju, se nagiblje Ugolin nad nepremičnim telesom, ki leži na mizi. Med prsti drži brizgalko. Počasi se skloni. Hladno me spreleti. Prizor, kako Ugolin operira živo bitje, ki ima tudi bolečine in živce, me privlači in odbija obenem. Ugolin mi povzroča strah.

Ničesar nisem razumel. Prav nič nisem razumel od njegove demonstracije in tudi podrobnosti te stvari nisem videl, ker je delal hitro, kakor glumač. Občutil sem pa, da je pred nami izvedel neko veliko, genijalno operacijo nepreračunljivega pomena.

Najbolj čudno je pa to, da se mi ne stidi, četudi ne morem videti krvi in me zgrozi vsak napad na živa bitja. Vse se mi zdi naravno, popolnoma sprejemljivo. Ali sem oborožen z neobčutljivostjo? — Poslušam Ugolina, ki nadaljuje svoje razlaganje. Besede me dosega v sunkih. Dosega me le posamezne besede ter se razpršijo brez vtisa. Sanjam, da sem daleč od operacijske mize, daleč od Ugolina, daleč od zbranih starcev. Sanjam o večnem življenju.

Dalje prihodnjič.

Mali oglasi, ki služijo v posredovanju in socialne namene oblikovani; vsaka beseda 50 p., najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Zenitve, dopisovanje in oglaševanje v revijah in listih; vsaka beseda 50 p., najmanjši znesek Din 10.—

Dame

najdejo visoki zaslužek z razpečevanjem dobro idočega patentiranega predmeta. Navodila dnevno od 10—12 in 16—18 ure v Sernčevi ulici 122 (Tomšičev drevo-red). 1192

Sandale.

dvakrat šivane, lastni izdelek, kupite najceneje v mehanični delavnici Vrtna ulica št. 8. 949

Vse vrste moških in ženskih

modnih nogavic od 5 Din naprej, samo pri J. Trpinu, Glavni trg, Maribor.

Čevlarski valenec

se sprejme takoj. Naslov pove uprava lista. 1201

Stanovanje

2—3 sobno iščem. Plačam eventuelno najemino za 6 mesecev v naprej. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Mirna stranka«. U.—

Triko svilo

140 cm široko za obleke in perilo à Din 95 dobite pri J. Trpinu, Glavni trg 17, Maribor. XIII

Vsakovrstno angleško,

češko in jugoslovansko sukno že od 24 Din naprej dobite pri J. Trpinu, Maribor, Glavni trg.

Lokal

za trgovino ali pisarno se da takoj v najem. Vprašati v trgovini J. N. Šoštarč, Maribor, Aleksandrova c. 13. 1124

Perica

vzame perilo v pranje na dom. Ob bregu št. 12. 1198

Brivci pozor!

Na javni dražbi, ki se bo vršila jutri dne 16. junija t. l. ob 14. uri se proda v Studencih, Aleksandrova c. št. 25—45 2 kompletni brivski opremlj, dalje v Studencih Cankarjeva ulica št. 3 kompletna oprema za trafiko in različno pohištvo. 1200

Ina Orosel naznanja v svojem ter v imenu svoje hčerke Ilze in vseh sorodnikov globoko pretresljivo vest o smrti dragega nepozabnega soproga gospoda

Dr. Oskarja Orosla

odvetnika v Mariboru, bivšega občinskega svetnika in odbornika, člana mestne hranilnice, veleposestnika l. t. d.

ki je v petek, dne 15. junija 1928 po kratkem trpljenju preminul.

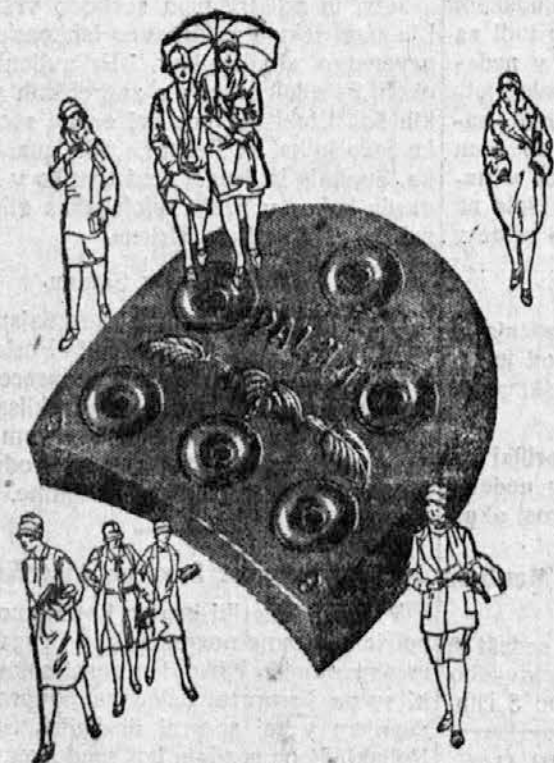
Zemljski ostanki srčno ljubljenega pokojnika bodo v nedeljo, dne 17. junija 1928 v hiši žalosti Aleksandrova cesta 20 ob 17. uri slovesno blagoslovljeni ter prepeljani v rodbinsko grobnico na pobreškem pokopališču k večnemu počitku.

Sv. maša-zadušnica se bo brala v ponedeljek, dne 18. junija 1928 ob 1/9. uri v frančiškanski cerkvi.

Maribor, dne 15. junija 1928. 1203

Ina Orosel, soproga Ilza Orosel, hči. Terezija Orosel, mati.

Egon Orosel, Artur Orosel, Olga Hörnes, Melita Lechner, bratje in sestre.

Zena in njena hoja!

Neki duhovit Francoz trdi: plemenitost žene boš spoznal po njeni hoji. Ritem, elastičnost in siguren korak so značilnost one žene, ki se noče prištevati med povprečne

PALMA KAUCUK PODPETNIKI

Vam dajejo siguren in elastičen korak

Na čevlje s francoskimi petami pritrdi Vam vsak čevljar nove tanke Palma-Louis-podpetnike